

***SYRINGA* × *CHINENSIS* WILLD. ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Дойко Н. М., кандидат біологічних наук,

Кривдюк Л. М., провідний інженер,

Морозова М. В., інженер

Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України

alexandriapark@ukr.net

При створенні саду своєї мрії, ми частіше звертаємо свою увагу на новинки селекції, які нам пропонують садові центри. Але не слід забувати, що існує багато видів рослин, які здавна культивуються в Україні, але за різними причинами не знайшли широкого використання в сучасному озелененні. До таких видів відноситься і *Syringa* × *chinensis* Willd., який був інтродукований саджанцями ще у 1808 р. в Основ'янському Акліматизаційному саду І. Н. Каразіна у Харківській губернії [2].

Перші згадки про бузок у саду графів Браницьких (сучасний дендропарк «Олександрія» НАН України) з'являються на початку ХІХ ст. у листуванні Августа Пеллет'є де ла Гарда [4]. Відомий український науковець І.Г. Дерій у 1956 р. пише про наявність у парку 7 видів і 8 сортів бузку із зазначенням віку кущів. Серед них є *S.* × *chinensis* віком 60 р., що підтверджено гербарними зразками [1].

S. × *chinensis* є спонтанним гібридом між *S. vulgaris* L. та *S. persica* L. Вперше знайдено у Руанському ботанічному саду (Франція) у 1777 р. Листя і квіти *S.* × *chinensis* нагадують листя і квіти перського бузку, але прямостоячий ріст і рясність квіток найбільше нагадують квіти бузку звичайного.

Рік інтродукції у дендропарк «Олександрія» до 1910 р. Дуже розлогий кущ до 5-6 м заввишки Суцвіття до 17 см завдовжки та 11 см за шириною, виходять не тільки з верхівкових, а і з 2-9 пар бокових бруньок однорічних гілочок. Гібрид сонцелюбний, зимо- і посухостійкий. Не утворює підземних кореневищних пагонів.

S. × *chinensis* 'Duplex' (Lemoine, 1897) у парку «Олександрія» культивується з 1985 р. Кущ до 5 м заввишки, скелетні гілки пряміші, ніж у *S.* × *chinensis*. На квітконосних однорічних гілочках одночасно розвиваються по 5-10 пар генеративних бруньок, утворюються прямі, довгі султани, частина яких домінує над кроною куща. Квітки темно-

лілово-пурпурові, знизу дещо світліші, махрові. Група за кольором IX = Violet [3]. Сорт сонцелюбний. Зимо- та посухостійкий, але під час тривалої посухи потребує 1-2 разової вологозарядки.

Важливою ознакою, що характеризує декоративність сортового бузку, є тривалість цвітіння. У сорту 'Duplex' найбільш тривалий період цвітіння в умовах дендропарку «Олександрія», відмічено термін понад 15 діб.

У 2024 р. відомим українським бузкознавцем В. К. Горбом парку «Олександрія» було передано *S. ×chinensis* 'Fructiferum' (Gorb, 2019).

У міжнародному реєстрі сортів р. *Syringa* L. [3] зареєстровано 14 сортів які відрізняються між собою за кольором квіток.

У ландшафтному будівництві *S. ×chinensis* та його культивари можна використовувати як солітери, у живоплотах та при створення екранів, висаджувати невеликими групами та використовувати для створення аромосадів.

В умовах дендропарку «Олександрія» *S. ×chinensis* є найбільш стійким до хворіб та комах видом.

Квіти *S. ×chinensis*, яскраві за кольором і солодкі за ароматом, не лише прикрашають ландшафт, але й забезпечують життєво важливе середовище існування для комах.

Відкрийте для себе красу і чарівність китайського бузку вже сьогодні – ваш сад буде вам вдячний!

Список використаних джерел

1. Дойко, Н. М., Бойко, Н. С., Кривдюк, Л. М. & Катревич, М. В. Гербарій р. *Syringa* L. державного дендрологічного парку «Олександрія» НАН України. *Бессерівські природознавчі студії : матеріали II міжнародної наукової конференції. Випуск II.* (с. 54-57). 24-25 вересня, 2024, Кременець, Україна: КОГПА ім. Тараса Шевченка.
2. Кохно, М. А. & Курдюк, О. М. (1994). *Теоретичні основи і досвід інтродукції деревних рослин в Україні.* Київ: Наук. думка.
3. *International register of cultivar name in the genus Syringa.* Вилучено з <https://www.internationalilacsociety.org/wp-content/uploads/2025/03/ILS-register-updated-March-6-2025.pdf>
4. Lagarde, A. L. C. (1824). *Pelletier de la Garde August, le comte. Voyage de Moscou a Vienne, par Kiov, Odessa, Constantinople et Hermanstadt ou lettres addresses a Jules Griffith par le comte de Lagarde.* Paris; Strasbourg: Treuttel et Würtz. Вилучено з <https://books.google.com.ua/books>

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025